

مدت امتحان: ۹۰	ساعات شروع: ۸ صبح	سؤالات امتحان هماهنگ کشوری درس: زبان فارسی (۱)
تاریخ امتحان: ۱۳۸۱/۰۳/۰۵	اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی	سال اول دوره متوسطه نظام سالی - واحدی «گروه الف»
اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی		دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دوم سال تحصیلی ۸۱-۱۳۸۰
ردیف		سؤالات

ارائه (۱)

الف) نگارش (۵ نمره)

- ۱- زبان علمی چه تفاوتی با زبان ادبی دارد؟
- ۲- با توجه به علایم نگارشی عبارت زیر را نشانه گذاری کنید.
«عوامل مهم تربیت عبارت اند از خانواده مدرسه و ...»
- ۳- برابری مناسب واژگان زیر را بنویسید.
الف) علی هذا: ب) کاندیدا:
- ۴- چرا در نوشتار امروز به کاربردن عبارت «از جای بشد» نادرست است؟
- ۵- عام ترین و صمیمانه ترین نوع نوشته کدام است؟
- ۶- پیام های تبریک و تسلیت جزء کدام یک از انواع نامه محسوب می شود؟
- ۷- جمله ی زیر را کوتاه تر کنید به طوری که مفهوم اصلی آن حفظ شود.
«در کارهای بزرگ و مهمات باید با خردمندان و عقلا، مشورت و هم اندیشی کرد.»
- ۸- در توصیف کدام دسته از جزئیات یک پدیده باید مورد توجه قرار گیرد؟
- ۹- در کدام یک از انواع نوشته، عبارت ها و کلمات زاید (حشو) دیده نمی شود؟

ب) دستور زبان (۸ نمره)

- ۱- جمله ای بنویسید که در آن واژه ی «سبزی» اسم جنس باشد.
- ۲- کدام یک از اسم های زیر ساده، مرکب یا مشتق اند؟
الف) سیما   ب) خنده
- ۳- جمع مکسر واژه های زیر را بنویسید.
الف) قلّه   ب) دعا
- ۴- هسته ی گروه اسمی زیر را مشخص کنید.
«همان دو دوست شاعر من»
- ۵- واژه ی «کدام» را در دو جمله ی جداگانه یکبار به عنوان ضمیر پرسشی و یکبار صفت پرسشی به کار ببرید.
- ۶- کدام یک از صفت های شمارشی بیشین و کدام یک پسین اند؟
- ۷- با توجه به متن زیر به پرسش های آمده پاسخ دهید.
«پیر مرد با خانواده هر سال تابستان به یوش می رفتند، اما من می دیدم که او خود در این سفرهای هر ساله به جست و جوی تسلاهی می رفت او دور از هر ادایی به سادگی در میان ما زیست.»
الف) مرجع ضمیر «او» چیست؟
ب) کدام واژه ضمیر مشترک است؟
پ) یک صفت اشاره و یک صفت مهم در متن بیابید.
ت) واژه های «تابستان» و «به سادگی» در متن بالا به عنوان قید به کار رفته است نوع آنها را بنویسید.

۸- جدول زیر را کامل کنید.

صفت فاعلی	صفت لیاقت	صفت مفعولی	بن مضارع	فعل
				می دیدم

۹- صفت عالی (وابسته ی پیشین) را در یک گروه اسمی به کار ببرید.

۱۰- واژه ی «حافظ» را با نقش نماهای (کسره و حرف ندا) در جمله های جداگانه به کار ببرید.

۳ پ (زبان شناسی (۴ نمره)

۱- جملات نامحدود را به کمک کدام ویژگی زبان می توان ساخت؟

۲- به کدام یک از شکل های زبان لهجه گفته می شود؟

۳- کدام عامل موجب تغییر و تحول در زبان انسان می شود؟

۴- واج شناسی چیست؟

۵- رابطه ی معنایی میان کلمات زیر را بنویسید.

الف) خانه و منزل ب) کتاب و مدرسه

۶- زبان شناسان از نشانه های زبانی به چه نامی یاد می کنند؟

۷- زبان شناسی جدید را به چه نام هایی می شناسند؟

۴ ت (املا و بیاموزیم (۳ نمره)

۱- چرا کاربرد کلمه ی ناچاراً در زبان فارسی نادرست است؟

۲- جمله ای بنویسید که در این رعایت نقش نمای اضافه (کسره ی اضافه) الزامی است.

۳- در گروه کلمات زیر املا ی برخی از گروه کلمات نادرست آمده است ؛ درست آن ها را بنویسید.

الف) الغا و تفهیم ب) نهنج گل پ) تفحّسات عمیق ت) مزایا و محاسن

۴- چرا کاربرد جمله ی زیر نادرست است؟

«هم آنان از موضوع اطلاع داشتند هم ما»

۵- در عبارت زیر کدام واژه نادرست نوشته شده است؟

«نوع بیماری پس از تحقیقات و آزمایشات متعدد، شناخته شد.»

۶- چرا ترکیب «برعلیه» در جمله ی زیر نادرست است؟

«سرسبز و سربلند باشید»

جمع نمرات

۲۰